

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

יצא לאור בתאריך:
ג' כסלו תשע"ב

פרשה:

פרשת ויצא

נותרת:

מלאכים לפי הזמנה...

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

הדברים על אחריות הכותב בלבד

פרשת ויצא

מלאכים לפי הזמנה...

שנה שעברה בכינוס השלוחים העולמי בניו-יורק הנואם האורח בבאנקעט היה יהודי מלייארדר מאוקראינה בשם בוגולובוב שהוא אחד התומכים הגדולים ביותר של חב"ד.

לפני שנים ספורות הקים מר בוגולובוב "קרן שמחות" למען השלוחים בכל העולם. כל שליח מקבל מהקרן הזאת מענק לרגל לידת ילד או ילדה, לקראת בר-מצוה או לרגל חתונה במשפחה. בוגולובוב מעוניין להשתתף בשמחתו האישית של כל שליח ברחבי תבל.

בבאנקעט הוא סיפר לפני כולם שהוא מקבל בכל כמה חודשים אלבומים מלאים וגדושים ובהם התמונות של התינוקות שנולדו לשלוחים שמקבלים מענק מהקרן המיוחד שהוא הקים. כמו-כן הוא מקבל אלבומים של חתני בר המצוה של השלוחים ואלבום נפרד לזוגות שמתחתנים. הוא התבדח ואמר כי בעוד עשרים שנה הוא יוכל לארגן הרבה שידוכים הודות לאלבומים שברשותו כי הם מספקים לו למעשה את מאגר הנתונים הגדול והמעודכן ביותר...

בנאומו הוא סיפר כיצד הכל התחיל. בשנת 1995 הוא גר בדנייפרופטרובסק, בעיר שבה גדל הרבי בצעירותו. באותה עת הוא ידע רק שהוא יהודי. מדי פעם הוא שם לב שברחובות העיר מסתובב אדם עם לבוש חריג ולא מקובל בנוף המקומי. היה זה הרב שמואל קמינצקי שהגיע לעיר באותה תקופה. חבר סיפר לו שיש רב חדש בעיר והוא מזמין אותו לארוחת ליל שבת בביתו. בהתחלה הוא דחה את ההזמנה האדיבה, תוך שהוא חושב לעצמו: "מה אני כבר יכול לקבל מהרב, הרי יש לי אוכל, ואילו שאר הדברים שם לא מעניינים אותי".

כמה שבועות לאחר מכן, החבר ניסה שוב את מזלו והודיע לבוגולובוב שהרב מזמין אותו עם המשפחה לביתו לשבת. הפעם הוא הביע את הסכמתו והוא אמר לחברו שבתחילה הוא יופיע בבית הרב בגפו, ללא המשפחה, כדי לבדוק את העניינים. הוא אכן בא לבית הרב לארוחת ליל שבת ונהנה. הרב כמובן הזמין אותו לתפילה בבוקר בבית הכנסת. הוא הגיע לשם וציפה לראות בבית הכנסת משהו רוחני, אבל כשהוא הופיע במקום הוא הבחין שמאחורה יש מטבח ואנשים יושבים וסועדים את ליבם.

הוא פנה אל הרב ושאל על המקום הזה, והרב השיב לו שכאן זה מטבח שבו יושבים יהודים שאין להם היכן לאכול. "מאיפה אתה יודע שהם אכן נצרכים?", הוא המשיך להקשות, "אולי הם סתם רוצים ארוחה חינם?" וכאן אמר לו הרב משפט ששינה את חייו: "תגיד לי, אתה מסוגל לבוא לכאן לבקש אוכל?! דע לך שהאדם הזה שבא לכאן לאכול - בוודאי זקוק לזה!".

למחרת בוגולובוב בא אל הרב והעניק לו תרומה של עשרת אלפים דולר לטובת הנזקקים.

הוא סיים את סיפורו בבאנקעט במשפט מאד מעניין: "יש לי הסבר לכל מליוני הדולרים שתרמתי מאז, אבל לאותם עשרת אלפים דולר שתרמתי בפעם הראשונה - אין לי שום הסבר!"

עד אותו יום, כך הוא אמר, הייתי רגיל לקחת מהשני ולהכניס לכיס. כעת זו היתה הפעם הראשונה שבה הוצאתי מהכיס והענקתי למישהו אחר.

* * *

בפרשת השבוע אנחנו לומדים על יציאתו של יעקב מבאר שבע והליכתו לחרן. הוא ברח מהבית כי אחיו עשיו רצה להרוג אותו. ופרט לכך, הוא כבר היה צריך להתחתן ואמא שלו החליטה שהוא מוכרח להתחתן עם מישהי מתוך המשפחה, והמשפחה הרי מתגוררת בחרן.

בהיותו לבדו בדרך שקעה עליו החמה ויעקב נאלץ לישון באמצע הדרך. הוא הניח אבנים מסביב לראשו ונרדם. בתוך שינתו הוא חלם את חלום יעקב המפורסם עם הסולם שמלאכים עולים ויורדים בו.

את הסיפור הזה כולם מכירים. אבל לא כולם שמים לב לפרט אחד מעניין בחלום: בתורה נכתב שהמלאכים עולים ויורדים בסולם. קודם עולים ואח"כ יורדים. לכאורה הרי מקומם של המלאכים הוא בשמים ואם-כן הם היו צריכים קודם לרדת בסולם ואח"כ לעלות בו!?

האדם אמנם מקומו על הארץ והוא קודם עולה בסולם ורק אח"כ יורד. אבל מלאך שמקורו מן השמיים עליו קודם לרדת ואח"כ לשוב ולעלות.

רש"י (בראשית כח, יב) הרגיש בשאלה הזאת ואומר שליעקב אבינו היו מלאכים ששמרו עליו תדיר בכל מקום, והיות שהוא עמד לעזוב את הארץ ולצאת לחו"ל - היתה "תחלופת מלאכים" - המלאכים ששמרו עליו בארץ ישראל עלו למעלה בחזרה, ובמקומם ירדו למטה מלאכי חוץ לארץ. כשם שלכל עיר יש את המשטרה שלה, ובגבול של העיר המשטרה הזאת כבר לא אחראית עליך, אלא אתה עובר לרשותה של המשטרה בעיר החדשה שאליה נכנסת, כך גם אצל המלאכים שהופקדו לשמור על יעקב. מלאכי ארץ ישראל לא היה להם 'ויזה' לחו"ל והם היו חייבים להשאר בארץ ישראל, ולכן המלאכים של חו"ל לקחו את מקומם.

לאמיתו של דבר, לא רק ליעקב אבינו היו מלאכים שהגנו עליו, אלא לכל יהודי יש מלאכים ששומרים עליו. כמו שדוד המלך אומר בספר תהלים (צא, י): "כי מלאכיו יצווה לך לשמרך בכל דרכיך" - כלומר, הקב"ה שולח מלאכים שישמרו על האדם.

הגמרא, בסוף מסכת ברכות דנה, האם אדם שנכנס לבית הכסא עליו לפנות למלאכים שמלווים אותו ולומר להם "הרפו ממני עד שאכנס", כלומר: סליחה, תעזבו אותי כעת בבקשה... בא אביי ואומר שלאדם אסור לומר כך למלאכים. מדוע? משום שאם הוא יאמר להם לעזוב אותו - הם אכן יעזבו אותו וילכו לדרכם ולא בטוח שהם יחזרו לשמור עליו. ולכן מציע אביי לומר: "המתינו לי עד שאכנס ואצא" (ברכות ס, ב). בזמן התלמוד אנשים אכן היו נוהגים כך ובמשך השנים המנהג הזה נפסק.

מהיכן באים המלאכים שמלווים אותנו? מסביר הרבי בשיחה ('תורת מנחם' כרך יד עמ' 244) שישנם שני סוגים של מלאכים; ישנם מלאכים נצחיים כמו מלאך מיכאל שתפקידו להגן על עם ישראל, הוא מלאך ותיק ביותר ונברא כבר בששת ימי בראשית. כמו"כ יש את מלאך גבריאל שהוא מלאך של דין וגבורה, וכן מלאך רפאל שבא בשעתו לרפאות את אברהם וכו'.

אבל יש סוג נוסף של מלאכים, שהם נבראים לזמן קצר. ונראה לומר שהם הם המלאכים ששומרים על כל אדם. ואת המלאכים הללו אנחנו בעצמנו יוצרים, כפי שהמדרש אומר: "עושה אדם מצוה אחת - הקב"ה נותן לו מלאך אחד; עושה ב' מצוות - נותן לו ב' מלאכים" (שמו"ר לב ועוד).

וכן המשנה בפרקי אבות אומרת "העושה מצוה אחת קונה לו פרקליט אחד" (ד, יא). ומסביר הברטנורא "מלאך מליץ טוב" (ראה גם 'שיחות קודש' תשמ"א כרך ג עמ' סו).

כלומר: בכל מצוה שאדם עושה הוא בורא מלאך, והמלאך הזה דוחף אותו לקיים מצוה נוספת. וייתכן שזה גם הפירוש של "מצוה גוררת מצוה", שהמלאך שנוצר מהמצוה הראשונה לא מעוניין להיות בודד וגלמוד ולפיכך הוא מעודד את היהודי לקיים מצוה נוספת. וזוהי הסיבה הפנימית מדוע יהודי עושה מצוה למרות שאין הסבר הגיוני מדוע הוא מקיים זאת. אין זאת אלא משום שהמלאך הראשון דוחף אותו לקיים מצוות נוספות.

יעקב אבינו ראה את המלאכים בעיניו, ואילו אנחנו לא זוכים לראות אותם. אבל אף אחד אינו בודד, שכן סביב כל אחד מאתנו יש עדה שלימה של מלאכים ששומרים עליו בכל מקום ומקום שאליו הוא פונה. רק צריך להשתדל שלא לגרש אותם.

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

הדברים על אחריות הכותב בלבד